

МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТО-СПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ

Зам'ятіна Є.Ж.

*Науковий керівник: Болдовська К.П., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Посилення процесу глобалізації світової економіки і набуття конкуренцією міжнародного характеру, зростає актуальність і важливість питання підвищення конкурентоспроможності й ефективності роботи вітчизняних виробників як на внутрішньому, та і на зовнішніх ринках.

На сучасному етапі економічного розвитку парадигма забезпечення високої конкурентоспроможності міцно посіла лідируючі позиції в економічній політиці як інструмент формування основних чинників забезпечення стабільності функціонування суб'єкта господарювання.

При цьому складний стан вітчизняної економіки змушує підприємства вишукувати нові шляхи розвитку і напрями виробничої адаптації до ринкових відносин. Вирішення цієї задачі ускладнюється через низку негативних явищ, які, певною мірою, є наслідком трансформаційних процесів і суттєво ослаблюють позиції вітчизняних підприємств на внутрішньому і зовнішніх ринках.

Зокрема, серед основних причин низької конкурентоспроможності українських підприємств на зовнішньому ринку можна відзначити: відсутність у підприємств досвіду у формуванні власних дієвих управлінських і організаційно-економічних механізмів підвищення конкурентоспроможності, що дозволяють ефективно конкурувати на міжнародному ринку; неефективне використання експортного і конкурентного потенціалів; розрив між вимогами зовнішнього середовища та потенційними можливостями підприємств. Разом з тим, заходи, що вживаються на вітчизняних підприємствах у контексті створення конкурентоздатного бізнесу, носять хаотичний характер та спрямовані переважно на забезпечення конкурентоспроможності продукції, а не всього підприємства. Відтак, вдосконалення механізму формування конкурентоспроможності підприємства на зовнішньому ринку стає все більш важливим в умовах ринкових відносин і на сьогодні є запорукою успішності міжнародної підприємницької діяльності. Зауважимо, що чинники зовнішнього середовища існують об'єктивно, тому до їх негативної дії кожне підприємство має пристосовуватися, при цьому конкурентоспроможність значно залежить від динамічності і швидкості реагування на них. Негативний же вплив чинників внутрішнього середовища, навпаки, можна нейтралізувати за рахунок активних дій самого підприємства, грамотно розробленої конкурентної стратегії. Для створення конкурентоздатної економічної структури потрібні не лише модернізація організації й управління, але й чітке розуміння, для чого це робиться й яка мета має бути досягнута. Головним вважаємо вміння оперативно визначити й ефективно використовувати переваги в конкурентній боротьбі.

Одним з основних завдань кожного підприємства виступає досягнення конкурентної переваги на ринку за рахунок розробки і реалізації стратегії, яка визначає його конкурентну позицію на конкретному ринку і веде до стабільної конкурентної переваги.

Відтак, основу конкурентоспроможності господарюючого суб'єкта в сучасних умовах повинні складати конкурентні переваги вищого порядку, які дуже складно скопіювати конкурентам, і чітко розроблена конкурентна стратегія.

Отже, в умовах значного динамізму і висококонкурентності міжнародного ринкового середовища вітчизняні підприємства для ефективного функціонування на зарубіжних ринках потребують забезпечення і підвищення рівня своєї конкурентоспроможності на засадах формування відповідного організаційно-економічного механізму.

Організаційно-економічний механізм формування міжнародної конкурентоспроможності підприємства може бути визначений як сукупність управлінсько-організаційних форм, методів і інструментів, за допомогою яких забезпечуються конкурентні переваги підприємства та виробництво конкурентоспроможної продукції.

Отже, механізмом формування міжнародної конкурентоспроможності підприємства має стати логічний, доведений до необхідного рівня опис системи управління для забезпечення конкурентних переваг у формі певних принципів, пріоритетів та методів впливу на фактори і умови, що формують конкурентоздатність підприємства на зовнішньому ринку.

Відмітимо, що при вдосконаленні існуючого чи формуванні ефективного механізму забезпечення міжнародної конкурентоспроможності підприємства слід значну увагу приділити вивченню елементів, що визначають конкурентне середовище та впливають на його рівень конкурентоспроможності. Всі елементи можна розділити на внутрішні (виробниче обладнання, використання технологій, інвестиційні ресурси, кваліфікація робочої сили тощо) та зовнішні (державне регулювання, стан світового ринку, ресурсна база тощо).

Зауважимо, що ефективне функціонування організаційно-економічного механізму формування конкурентоспроможності підприємства на міжнародному ринку неможливе без розробки і реалізації відповідних заходів. Конкретний їх набір не є уніфікованим для всіх підприємств, й у кожному випадку відповідні рекомендації мають розроблятися з урахуванням усіх внутрішніх і зовнішніх факторів, а також специфічних характеристик і особливостей цього підприємства.

Окрім викладеного, можливість ефективніше функціонувати і вчасно чи завчасно попереджувати виникнення можливих виробничо-економічних проблем має забезпечити використання економічного механізму адаптації до конкурентного середовища, під яким розуміють сукупність організаційно-економічних форм і методів пристосування, що дозволяють шляхом узгодження цілей підприємства та інтересів учасників розробити і реалізувати такі моделі перебудови і розвитку різних систем і підсистем підприємства які б забезпечували його ефективне функціонування в конкурентних умовах.

Отже, проблема забезпечення міжнародної конкурентоспроможності підприємства визначає необхідність створення відповідного механізму, що дозволяє ефективно управляти її рівнем, використовуючи певний набір узгоджених інструментів та елементів.

INFLUENCE OF GLOBALIZATION ON STRENGTHENING COMPETITIVENESS OF COUNTRY IN WORLD ECONOMIC SPACE

*Zarudna I., graduate student
Kharkiv National Pedagogical University Grigory Skovorod*

Very much is talked about globalization and the place of every country in global markets – labour-markets, capital, financial markets, education, raw material etc. Globalization is characterized by strengthening of influence of different international factors on social reality in every country. Especially interesting is the influence of globalization on an economy that is an integration of transnational type. Globalization stimulates strengthening of intercommunication, unicity of people and civilization on the whole.

- Economic globalization is a volume of international trade, a level of international business activity, trade streams, international investments, political tariffs, limitation and taxes on international trade, etc.

- Social globalization is a level of cultural integration, percent of foreign population, international tourism, international personal contacts, volume of telephone traffic, postal mails, informative streams, development of communication infrastructure, etc.

- Political globalization is membership of states into international organizations, participating in international missions (including the UN), ratification of international multilateral agreements, number of embassies and other foreign representative offices in a country, etc.

In 2002 with participation of the Swiss economic institute and Swiss technological institute there was the creation of index KOF, a level of globalization of the world countries after the above mentioned directions, this allows the quantitative evaluation of integration of any country to world space and compare different countries using this index.

Information generated from calculations by the index are used as specialized databases of the World bank, of the International monetary fund, of the UN, other international organizations and statistical institutes.

The last research of the top 10 most globalized countries within the index of KOF are Netherlands 92,84; Ireland 92,15; Belgium 91,75; Austria 90,00; Switzerland 88,7; Denmark 88,37; Sweden 87,90; UK 87,26; France 87,19; and Hungary 86,90.

On world economic forum an appendix was done with the detailed analysis of competitiveness of the world economies : Singapore 84,8; USA 83,7; Hong Kong 83,1; Netherland 83,4; Switzerland 82,3; Japan 82,3; Germany 82,3; Sweden 81,8;